

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Popor înțelept

de ION AGĂRBICEANU

Se spune că istoria este dascălul vieții. Din întâmplările trecutului, oamenii învață, cum să se poarte în vremea de acum, în împrejurări asemănătoare.

Dacă e vorba ca cineva să citească în cartea de istorie și de acolo să învețe, cum să lucreze el, n'am putea spune că-i folosește la mare lucru. De pildă din istorie vedem, că toate războaiele și revoluțiile au adus și aduc mari nenorociri asupra omenirii, și cu toate acestea războaiele nu se sting, iar revoluțiile parcă ajung tot mai sângeroase. S'a adevărit, tot cu istoria, că ceace câștigă popoarele prin revoluții, ar câștiga și pe cale pașnică, când e vorba de lucruri drepte, ce i-se cad unui popor. Iar cele câștigate cu nedreptul, prin sângele vărsat, nu plătește nimic, fiindcă nu-i un bun statornic.

În schimb, prin războiu și revoluții, dacă ajungi la un bun mai repede, în schimb aduci atâtea jertfe și se pradă atâtea averi, încât nu se mai plătește. Apoi o ceată întreagă de rele se nasc din războaie și revoluții: sărăcie mare, dări mari, oameni stricați și fără Dumnezeu, lume putredă.

Și cu toate acestea, războaiele și revoluțiile nu se sting. Oamenii nu învață din istorie.

Și totuși întâmplările trecutului ne învață într'alt chip. Moșii și strămoșii cari au trecut prin ele au ajuns la gânduri și la simțiri pe cari le lasă moștenire urmașilor. — În sufletul lor s'au adunat învățăminte din pășaniile lor, cari trec ca moștenire la copiii lor. Un semn al trupului trece de multe ori dela tată la fiu, dar pecetea sufletului părintelui cum nu se va pune și pe sufletul fiului?

În chipul acesta, nația noastră deși nu a fost știutoare de carte, să citească în cărți de istorie, totuși a învățat mult din frământările trecutului și din pășaniile strămoșilor. Prin moștenirea gândului și a simțirii din tată în fiu, poporul românesc a ajuns un popor înțelept, ca cineva care o viață îndelungată a pățit multe. — De aceea noi, îndată după ce s'a făcut România-Mare, ne-am gândit că-i cu dreptate ca pământul să ajungă în mâinile celor ce-l muncesc. Și am făcut reforma agrară prin lege, nu prin sângele unei revoluții, ca alte popoare.

Tot asemenea îndată după unire, am dat votul obștesc, drepturi depline politice tuturor cetățenilor, fără să așteptăm ca poporul să și-l ia cu puterea, cum se întâmplă la alții. Simțind schimbările cele mari din lume și încercând să ferim țara de rele și mai mari, tot prin legi ne-am gândit cum să venim în ajutor datori-

rilor, cari nu-și mai pot plăti datoriile întregi, în urma schimbărilor mari a prețurilor și a banului.

În toate aceste măsuri noi am fost conduși de înțelepciunea moștenită dela părinți, din pășaniile trecutului. Și să fim încredințați, că tot așa vom purcede și în viitor, neașteptând ca să ne luăm cu puterea, ceace ne putem da de voe bună, prin legi.

Un ștergar din vremea Romanilor.

Săptămânile trecute a fost găsit la Roma, într'un vas în care se păstrează cenușa morților romani, un ștergar de culoare albă de pe vremea împăraților romani. Ștergarul are o lungime de 1 metru 20-centimetri și are la capete cliucuri. În vas era așezat canfor, cărui este a l-se mulțumi că ștergarul a rămas întreg.

Au turbat vitele în trei comune.

Aproape toate vitele cornute din comunele Ciupereni, Pârâu și Câlcești au turbat. Aceste vite au mușcat pe 20 de oameni; pe cari i-au trimis la București ca să fie ulțoși împotriva turbării. Ministerul a trimis în comunele acestea pe dl inspector general sanitar dr. Viorel Popescu, care a luat măsurile de lipsă ca să nu se mai întindă boala. Vitele cornute au fost mușcate de niște câni și mâțe turbate.

Pentru un petec de pământ.

Marin Dermengiu din comuna Mihai-Bravul din județul Brăila era în ceartă, pentru un petec de pământ, cu cumnatul său Ion R. Anton din aceeași comună. Ion R. Anton a primit adecă dela socrul său, în cinste, un petec de pământ. Marin Dermengiu l-a rugat să-i dea și lul jumătatea, Anton n'a voit. Imbolnăvindu-se Anton zilele trecute, Marin Dermengiu a mers de l-a cercetat. A început apoi din nou vechea poveste despre petecul de pământ. Ion R. Anton l-a răspuns că el nu poate să-l dea jumătatea, fiindcă acel petec de pământ l-a primit dela socrul său pentru că l-a ajutat la lucrul câmpului și pentru că l-a îngrijit atâția ani. Atunci Marin Dermengiu și-a scos cuțitul din șerpar și l-a omorât pe cumnatul său. Când oamenii din sat au auzit ce se întâmplase, iară ucigașul se afla la jandarmerie, au pătruns la el și erau gata să-l omoare, dacă nu-l apărau jandarmii și nu-l aduceau numai decât la parchetul din Brăila. — „Ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iară sufletul său va pierde?“

Îngrijirea trupească și sufletească a bolnavilor

„Și ieșind Isus, a văzut gloate multe și i-s'a făcut milă de dânșii și a vindecat pe bolnavii lor“, se zice în evanghelia a opta după Rusalii (Matei 14, 14—22), arătându-mi-se prin aceasta, cât de milos era Isus și cum nu putea trece fără de a vindeca pe bolnavii ce-i aduceau înainte.

Dupăce noi nu avem darul minunilor, nu putem să-l urmăm în privința aceasta, decât cel mult cercetând bolnavii și nizuindu-ne a-i îngriji trupește și sufletește. Și aceasta este nu numai o datorie creștinească ci și o faptă a îndurării trupești.

Cea mai frumoasă pildă de îngrijirea bolnavilor ne-o dă Mântuitorul în asemănarea despre samariteanul milostiv, descrișă atât de frumos de către sf. evanghelist Luca, la cap 10, stih 25—37.

Această faptă a îndurării trupești o putem deprinde atât de bine chiar în familie, mai ales față de servitori, ori de câte ori se îmbolnăvește vreunul dintre ei. Nu e lucru creștinesc să-i trimitem numai decât la spital, cu atât mai puțin a-i da în caz de boală, afară din slujbă, ci a-i îngriji noi înșine, mai întâi trupește și mai apoi și sufletește.

Sf. Ciprian spune că îngrijirea bolnavilor este o slujbă dumnezească, prin care-l câștigăm foarte ușor pe Isus, mai ales că el însuși spune, la Matei, 36, „bolnav am fost și m'ați cercetat“, iar în acelaș cap, la 40: „adevăr zic vouă, intrucât ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut“.

Celce îngrijește personal, așadară nu prin alții ci el însuși, pe cei bolnavi, face pocăință, fiindcă prin aceasta se învinge pe sine și și biruește firea care de regulă nu este bucurată de aceasta. Cu îngrijirea bolnavilor au început a face pocăință cei mai mulți sfinți, ca sf. Ignățiu de Loyola, sf. Filip Neri, sf. Aloisiu, sf. Vincențiu apostolul bolnavilor și mai ales sf. Elisabeta.

Îngrijirea bolnavilor mai este apoi și un mare apostolat. Ori doară Mântuitorul nu prin vindecarea bolnavilor și-a câștigat marea încredere ce o avea în el poporul, așa că veneau după el gloatele, încât apostolii nu erau în

stare să-l apere când și de câte ori îl vedeau prea obosit? Și oare, când i-a trimis pe apostoli la propovăduire, nu le-a dat lor poruncă, la Matei, 10, 8: „pe cei bolnavi vindecați, pe cei leproși curați, pe cei morți înviați, pe draci scoateți?”

Cercetarea bolnavilor să nu fie însă prea spre greutatea lor, să nu fie prea lungă și prea obositoare pentru ei. Să nu-i lăsăm pe ei să vorbească, ci să le vorbim noi, și anume despre lucruri cât se poate de plăcute, ca să se distreze.

Să-i cercetăm mai ales la spitale, fiindcă acolo se văd unii dintre bolnavi atât de părăsiți și ai nimănui. De altfel însă spitalele sunt de obârșie creștinească; păgânii nu le aveau; ele s'au dezvoltat pe lângă și în jurul mănăstirilor, și abia de vreo 150 de ani aflăm spitale îngrijite de mireni. În anul 1617 de aceea a întemeiat sf. Ioan al lui Dumnezeu ordul călugărilor mizericordieni, iară la 1618 sf. Vincențiu de Paula ordul călugărilor mizericordiene, cari îngrijesc, cu atâta răvnă și dragoste, pe bolnavi.

Dar noi, la îngrijirea bolnavilor, nu numai la sănătatea trupească ci în deosebi la cea sufletească trebuie să ne gândim, mai ales că Mântuitorul a spus, atât când a vindecat pe slăbănog cât și pe orb, fiecare în parte: „Mergi și să nu mai păcătuești!” Pream boala lui Lazar din Vitania „nu a fost spre moarte, ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca să se mărească Fiul lui Dumnezeu printr'însa” (Ioan 11, 4), tot așa ar trebui să fie toată boala și neputința dintre oameni. Foarte mulți s'au încreștinat și îndreptat prin boală și prin suferință. Sf. apostol Pavel a trebuit să orbescă mai întâiu, ca să devină din păgânul Saul creștinul Paul; sf. Francisc de Assisi în urma unei boale a devenit sfânt, iară sf. Ignățiu de Loyola, tot pe patul de boală fiind, s'a hotărât să se preoțească și să întemeieze ordul călugărilor iesuiți.

Chiar de aceea, ori de câte ori ne ducem la vreun bolnav, să mergem cu gândul de a-l îngriji, mai ales sufletește. De pildă ne poate sluji următoarea întâmplare adevărată: Intr'un oraș din Germania trăia o doamnă dintr'o mare și foarte bogată familie boierească. Aceasta s'a hotărât să se îngrijească, întregă viața sa, de sufletele bolnavilor. Intr'una din zile aude că se îmbolnăvise unul dintre cei mai mari socialiști germani, un foarte mare dușman al bisericii, deși el însuși catolic. Numai decât l-a cercetat. Bolnavul a spus batjocoritor celor din jurul său, că această doamnă nu poate avea gânduri curate cu el, cum să se umilească ea altfel atât de mult? A și făgăduit socialistul, că dacă-i face doamna propunere să se spovedească și să se cuminece, o dă numai decât afară din casă. Doamna cea bună însă nu i-a făcut nici un fel de propunere. A venit în schimb zilnic și l-a îngrijit, i-a schimbat hainele de pat, i-a adus diferite mâncări și dulceturi, până când l-a câștigat atât de mult încât socialistul a fost silit să zică: „Iată că mai sunt în lume și oameni buni!” Ghița a fost spartă și doamna a putut vedea, rând pe rând, și de îngrijirea sufletului. Iară socialistul a murit spovedit, împărtășit, provăzut cu sf. taină a ungerii de pe urmă și astfel deplin împăcat cu Dumnezeu.

Cam astfel trebuie să lucrăm și noi, și vă asigur că vom avea izbândă.

Părintele Iuliu

Cât cărbune ar mai fi în pământ

Se crede că până la adâncimea de 1800 m. în pământ ar mai fi, 8000 milioane de tone de cărbune, îndestulător pentru 1600—2000 ani.

În România, ar mai fi rezervă în pământ 1 miliard de tone de cărbune.

Declarațiile dlui Madgearu

Relator de la conferința economică de la Londra, ministrul nostru de finanțe a făcut declarații gazetarilor despre felul cum s'a desfășurat marea adunare a celor 67 state și despre ceea ce a isbutit să câștige România la această conferință.

În ce privește conferința în mare, aceasta nu a reușit din pricina Americii, care acum vrea să încerce și ea inflația banilor. Delegația românească însă a isbutit să facă să-i fie ascultat cuvântul în câteva chestiuni de seamă, cum e adaptarea (potrivirea) Băncii Naționale la lipsurile agriculturii, anumite măsuri privitor la plata datorilor față de străinătate și mai ales involala între țările producătoare de grâu. În urma acordului grâului despre care am scris și în numărul trecut, țările de peste ocean (din America) își vor scărița cu 15% suprafața cultivată și își vor împușina exportul. România în anul acesta va putea exporta (vinde peste hotare) 35 mil vagoane de grâu, iar pe anul viitor 32 mil de vagoane. În schimb atât România cât și statele dunărene au abzis de regimul preferențial.

România poate fi mulțumită, fiindcă în dnii miniștri Titulescu și Madgearu a avut la Londra reprezentanți cari au făcut cinste țării.

Ministri în concediu

D. ministru *Mihai Popovici* și-a luat concediu pe o lună de zile. Până la întoarcerea Dsale, ministrul de justiție îl va conduce d. ministru al Ardealului Dr. *Emil Hațieganu*.

Locul dlui ministru de interne *Mironescu*, îl va ținea d. prim-ministru *Vaida*. Tot d. *Vaida* ține și locul d-lui ministru de externe *Nicolae Titulescu*, care își petrece vacanța în Italia, la Veneția (Lido).

D. Gusti prin țară

D. ministru al instrucțiunii *Dimitrie Gusti* cu toate școlile sunt în vacanță, nu se odihnește, ci aleargă dintr'un colț de țară în celălalt, inspectând diferite cursuri cari se țin. Astfel după ce a vizitat cursurile de învățori de la Sibiu, s'a dus la cele din Gheorgheni (Cluc), iar în urmă la cursurile pentru comandanții de cercetași de la Breaza (jud. Câmpulung-Muscel). Mai rar a fost ministru al școlilor care să cutreere țara, cu atâta răvnă, pentru a-și da seama la fața locului despre mersul învățământului. Și e bine așa, pentru că ceea ce văd ochii, crede înima.

D. Potârcă și tovarășii dela „Secera”

Grăsunul domn Virgil Potârcă din partidul de la putere, nu se poate împăca cu împrejurarea că nu mai este ministru. De aceea, adunând în jurul Dsale pe alți câțiva nemulțumiți (d. Ene și alții), a scos o revistă cu numele „Secera”, în care au început să atace guvernul și mai ales în ce privește legea conversiunii să se arete mai catolici decât papa. Gluma a început să se îngroașe. Guvernul s'a văzut silit să ia măsuri împotriva nesupușilor. Când a hotărât să le ia diferitele slujbe și încredințări (țâța din gură, cum s'ar zice), dnii dela „Secera”, cu toate că e vremea secerii, au lăsat secerarea la o parte și au început să se pacheteze pentru că să plece la băi. Guvernul a găsit leacul: l-a atins la pungă

și dnii „ideologi” au lăsat-o mai domol cu „principiile”, după cari se ascundeau ambiții personale neîndestulate.

Din județul Târnava-Mică

Mutarea capitalei de județ de la Dicioșânmartin la Blaj se va înfăptui în câteva zile. Mulțumită mai ales străduințelor dlui fost ministru Dr. *Ioan Coltor*, prin un decret regal publicat în „Monitorul Oficial” din 12 Iulie a. c. s'a deschis pe seama ministerului de interne un credit de 500.000 Lei, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare. Banii trebuie să sosească în zilele acestea și astfel se va putea începe strămutarea.

Ungurii din județ prin senatorul Gyárfás, fostul fișpan (prefect) din vremea ungurească, au mai încercat să pună piedeci, dar fără rezultat. La ministerul de interne, unde d. Gyárfás a amenințat cu revoluția ungarilor din Dicioșânmartin, în caz de mutare, i-s'a spus că revoluția va fi pușcată. În urma acestora d. senator a ieșit plouat și nu se mai gândește la revoluție, care cel mult va rămâne revoluție într'un pahar de sirop.

D. Henderson la colindat

Președintele faimoasei conferințe a dezarmării de la Geneva, d. Henderson, a început să cutreere capitalele Europei, ca să pregătească drumul pentru noua conferință care se va deschide la toamnă. Dsa s'a oprit la Paris, Berlin, Praga, Roma. Ținta l-ar fi mai ales să poată aduce laolaltă pe dnii Hitler și Daladier ca să se înțeleagă între ele Franța și Germania, căci altfel nici noua conferință a dezarmării nu va putea face mare treabă. Multe nădejdi însă nu prea sunt că ar putea izbuti.

Ungurii tot mai visează

Ungurilor le-a intrat în cap gândul revizuirii și de acolo nu li-l mai scoate nimeni, chiar dacă s'ar lovi cu capul de toți păreții. În gazetele lor de la Budapesta, aproape nu este zi când să nu călărească pe revizuire. Mai nou l-au întrebat pe deputatul francez *André Fribourg*, raportor în comisia de politică externă a chestiunilor din Europa centrală (deci și din Ungaria), că ce crede despre revizuirea tratatului de la Trianon. Acesta le-a zis să spună limpede că ce vreau. Franța nu e contra ca cei interesați să se înțeleagă între ei, „dar presiune (constrângere) nu facem și nu vom putea face asupra nimănui”.

Firește că gazetarul de la „Pesti Napló” (din 23 Iulie) n'a prea rămas încântat de acest răspuns.

Gărgăunii revizuirii începuseră să intre și în capul unor Unguri din România. Așa preotul romano-catolic *Kajaba* din dieceza Orășii, a cerut episcopului său *Fiedler* concediu până se va face revizuirea. Vlădica în loc să-l pedepsească numai decât, l-a acoperit până de curând, când a trebuit să-l suspendeze. Ar fi vremea ca statul să le cam pună mâna în ceafă revizionistilor noștri unguri și să-i trimită peste graniță ori în pușcărie, ca să le mai iasă gărgăunii revizuirii din cap.

Dr. Coriolan Suela

O insulă dispărută. Mica insulă Ganes, dintre Yokohama și insulele Hawai, în apele japoneze, a dispărut; a înecat-o marea.

Regele petrolului a împlinit 94 ani. Dl Iohn D. Rockefeller, regele petrolului, a împlinit zilele trecute vârsta de 94 ani. El este deplin sănătos, vede, aude și doarme bine.

Haite de lupi în Munții Apuseni au sfâșiat zilele trecute, în comuna Aibac, și a-nume 17 lupi, într-o singură noapte 15 cai, 35 vite cornute și 100 de oi. A doua zi apoi au sfâșiat 6 porci.

Scufundarea unu vapor bolșevic pe Volga. Un vapor, care transporta 250 călători pe marele râu Volga, s'a scufundat fiindcă a fost prea încărcat. Toți cei 250 călători precum și conducătorii vaporului au perit în valuri.

Carne fără stăpân. Zilele trecute medicul veterinar din Blaj a confiscat un vițel tăiat, un jumătate de porc și un miel, fiindcă nu se știe care măcelar din Blaj le-a tăiat fără permis. Această carne primăria a vândut-o apoi cu preț foarte ieftin. Ceeace ne interesează pe noi este faptul că sunt în Blaj măcelari cari taie vite fără autorizație, poate bolnave, poate chiar moarte, cine știe cum vor fi fost, și mai păgubesc prin aceea și orașul.

Asociația preoteselor... Citim în gazete că „Asociația preoteselor ortodoxe, comitetul bazarului, face și pe luna August colonie la Mangalia. Informațiuni la dna preot Negulescu, biserica Batiște”. — Ne întrebăm, oare preotesele unite n'ar putea înființa și ele o asociație la fel? Și sunt cel puțin 1500 de preotese unite.

15 perechi de căsătorii nelegiuli s'au cununat într-una din duminicile trecute în biserica „Andronache-Colentina” din București. Aceasta s'a întâmplat la stăruințele părintelui Vasile Ionescu, care a binecuvântat până acuma câteva sute de perechi cari trăiau nelegiuli. Toată cinstea în fața acestui preot!

A murit episcopul ortodox dela Caransebeș. În ziua de 11 Iulie, dimineața, la orele 7, a murit, în vârstă de 76 ani, episcopul ortodox dr. Iosif Traian Badescu al Caransebeșului. Osemintele au fost înmormântate în comuna de naștere Gheselnița. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii și în veci pomenirea lui!

Un porc sălbatec a intrat în orașul Chișinău. Într-una din zilele trecute a intrat în una din străzile orașului Chișinău (capitala Basarabiei) un mare porc sălbatec (mistreț). Flara a atacat pe mai mulți trecători, rănindu-i, a intrat apoi în mai multe prăvălii, până în sfârșit, urmărit de poliști, a fugit și s'a ascuns în niște bălți din marginea orașului.

Regele șerpilor. În Herțegovina Jugoslaviei sunt foarte multe vipere (năpârci). La Leverkusen în Germania se pregătește leacul împotriva mușcăturilor de vipere, și de aceea acest spital plătește câte 25 dinari (un dinar face 2 Lei și 45 bani) de fiecare viperă ajunsă vie la Leverkusen. Celce prinde cei mai mulți șerpi veninoși este țaranul Mita din Mostar, om de 60 de ani, pe care ceilalți săteni îl numesc „regele șerpilor de pe Dumitov”. El a prins până acuma 2000 de vipere, n'a fost mușcat încă de nici una și și-a câștigat prin aceasta o avere frumoasă.

Rezultatul bacalaureatului. Anul acesta s'au prezentat la examenul de bacalaureat 7831 candidați și au fost declarați reușiți 5998 adică 76 și jumătate la sută. Față de anul trecut au reușit mai puțini cu 17 la sută.

Cum se curăță ramele aurite. Ca să poți curăți bine ramele aurite ale unei i-coane, cureți mai întâi bine pravul din toate scobiturile cu o periuță uscată. Pul apoi, într'un bolidișel, atâta spirt cât oleiu de terbențină, și ungi ramele cu această amestecătură. Vor deveni ca noue.

Cum ne putem scăpa de furnici. Vara nu ne putem scăpa în unele case de furnici. Nu este mâncare în care ele să nu-și vâre nasul. Cum ne putem scăpa foarte ușor de ele? Închidem în dulapul cu mâncările două lămâi cu coajă proaspătă. Acest miros va îndepărta furnicile din dulap numai decât.

Intors după 19 ani din Rusia. Un sas din comuna Bod a sosit zilele trecute, după 19 ani de prinsoare petrecuți în Rusia, la Brașov. El se numește Iohann Lurtz și este de 39 ani. El este însurat cu o rusoaică și are doi copii. Bolșevicii i-au dat voie să vină acasă, după ce i-au luat toți banii câți i-a câștigat în Siberia, în curs de 19 ani. El a uitat aproape de tot limba săsească, așa că se înțelege foarte greu cu radele sale.

Foametea din Rusia. Un mare ziar englezesc aduce știrea că în cele din urmă 6 luni ar fi murit de foame, în Ucraina, Caucazia nordică și în regiunea Urali, aproape 10 milioane de oameni. Profesorul american Richard Sellet spune că în unele sate ar fi murit aproape 80 la sută dintre locuitori.

Pentru o fată. Un tânăr din partea de oraș numită Galata a Constantinopolului s'a înțeles cu mai mulți prieteni ai săi că va fura pe drăguță-sa dela părinți, dacă altfel nu voiesc să i-o dea de soție. Auzind un alt drăguț al fetei despre aceasta și-a adunat și el o tabără de feciori cari au făgăduit că nu vor permite aceasta. Când apoi a încercat să fure fata, deodată s'au trezit în fața casei vreo 100 de feciori. S'a început apoi o încălțare, în urma căreia au rămas morți pe loc 7 inși, iară 24 grav răniți.

O vacă care alăptează o pisică sălbatecă. Vaca pădurarului Gheorghe Enache din Dărmănești (Bacău), a fâtat un vițel înainte cu vreo 5 săptămâni. Ea dădea cam 8—10 litri lapte la zi. Dela o vreme încoace vaca n'a mai dat lapte, așa că și vițelul rămânea flămând și trebuia să-l hrănească cu lături. Vaca mergea, atât dimineața cât și sara, într'un anumit punct al pădurii, unde răgea, așteptând par'că ceva. Păzindu-o, a observat, că îndată după răget vine o pisică sălbatecă de mărimea unui miel și suge întreg laptele vacii. După ce s'a săturat, pisica s'a dus din

nou în pădure. Două săptămâni venea regulat pisica sălbatecă, până ce în sfârșit pădurarul a omorât-o. Vaca mergea însă și după aceea, vreo 4—5 zile, regulat la acel loc al pădurii, răgea și aștepta.

S'au aprins lanurile de grâu. Pe câmpia Marocului (Africa de miazănoapte), care este grânarul acestei țări, s'a aprins un lan de grâu. Focul a mistuit grânele de pe o întindere de peste 40 kilometri pătrați și a omorât 31 oameni. După mari sforțări focul a fost stâns Marți noaptea, în 18 Iulie.

A murit cel mai bogat om din Anglia. În ziua de 17 Iulie a murit la Londra Iohn Ellermann, cel mai bogat om al Angliei. El a lăsat după sine o avere de 16 miliarde 500 milioane Lei, din care jumătate a luat-o statul, drept taxă de moștenire, iară cealaltă jumătate a moștenit-o singurul său fecior care este în vârstă de 24 ani.

Când se cosesc plantele de nutreț

Vremea cea mai potrivită pentru cosirea plantelor de nutreț este: 1) la lucernă și trifoi, când au îmbobocit, adică cu puțină vreme înainte de înflorire, 2) la borșeag, când mazărichia a început să facă păstăi, 3) la ierburii când au dat în spic.

Pentru nutreț verde se pot cosi plantele și mai de vreme.

Dacă plantele se cosesc târziu, după ce au făcut semință, nutrețul va fi rău și puțin, căci frunzele, cari sunt partea cea mai bună a nutrețului, cad. Lucerna și trifoiul, cosite târziu, sunt stricătioase animalelor, mai ales cailor. Căii hrăniți cu lucernă cu semință, capătă năduh și pot peri.

Cosirea plantelor de nutreț să se facă numai pe vreme uscată și după ce s'a ridicat roua. Se cosesc în brazde subțiri, să se uște mai repede.

Cât muncește un om

La zi, între 8 și cel mult 14 ore.

Pe an, cel mult 300 de zile, dacă se scad sărbătorile și zilele de boală.

Omul muncește numai într'unii din anii vieții, trebuind scăzuți vreo 15 ani de copilărie și toți anii bătrâneții, aceea după ce omul a atins vârsta de 60 de ani.

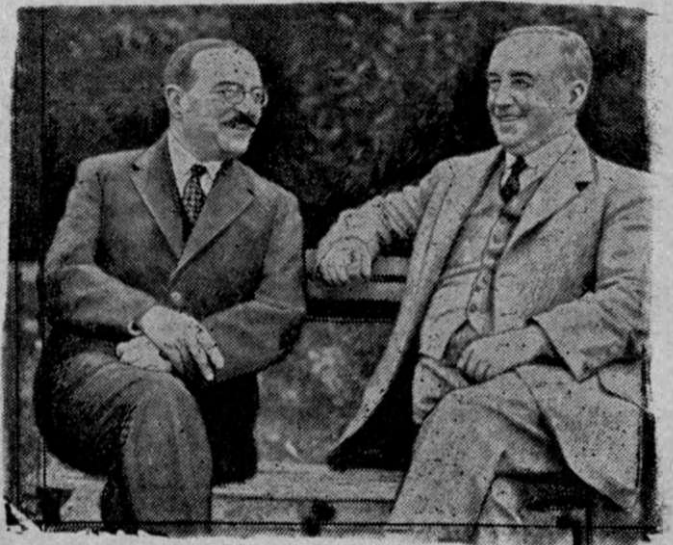
Timpu în mijlociu, pe care omul l-ar întrebuința pentru muncă este de vreo 130.000 la 140.000 ore din 599.230 de ore cât trăiește un om de 70 ani, care atinge o bătrânețe mai înaintată decât mijlociu.

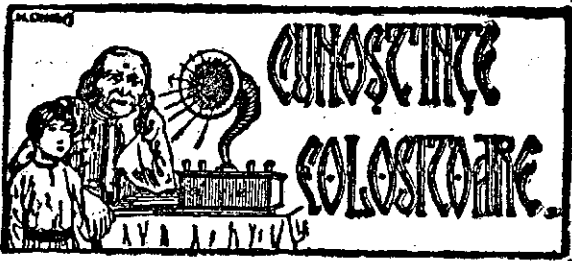
Numai a cincina parte din viața sa omul o întrebuințează pentru muncă.

Munca va crește, pentru fiecare, cu cât va muri mai aproape de vârsta de 55—60 de ani.

Intre Ruși și Americani

Intre Rusia și America nu prea este prietenie. Americanii adică se tem de bolșevici, ca și noi, și nu vreau să-i introducă în țară la ei, chiar în mod oficial. Cu toate acestea de câtăva vreme e vorba iarăși să se încerce o înțelegere între aceste două țări mari. Înțelegerea se va face însă cam anevoie, fiindcă Americanii sunt oameni de ordine, cu obiceiurile lor vechi și bune, pe cari nu vreau să le schimbe pentru orice nimica. Chipul nostru ne arată pe cei doi miniștri de externe ale acestor două țări, surizând în fața ziaristului care i-a totogratat.

Semănați plante de nutreț

Dintre toate ocupațiile omenești, agricultura este cea mai mult supusă capriciilor vremii și tuturor pericolelor. Astfel, anul trecut rugina neagră a distrus holdele aproape în întregime, încât în multe locuri nici sămânța sămănată nu s'a scos. Anul acesta a venit o altă nenorocire a anului, inundațiile, cari în multe locuri au distrus toate sămănăturile și în deosebi făsațele, cari se găsesc de regulă pe luncile râurilor.

Omul își mai înlocuiește mâncările unele cu altele, dupăcum anul trecut și-a înlocuit pâinea cu mămăliga și în caz când nu are nici mămăligă, își împoartă din alte țări, dar hrănirea, animalelor este mai grea.

Animalele cer o hrană voluminoasă și în acelaș timp substanțioasă. Fânul a fost distrus și cine știe dacă și otava se va face sau nu, și numai cu paie și cu coceni nu putem nutri animalele, așa încât trebuie să ne gândim foarte serios la nutrețul animalelor.

Vizitând regiunile inundate și văzând, cât de multe sămănături sunt complet distruse și pământul rămas liber, m'am gândit să atrag atențiunea plugarilor păgubași ca să sime în aceste terenuri plante de nutreț, cari, cu toate că timpul este înaintat, vor ajuta la maturitate. Printre plantele de nutreț cari se pot semăna prin Iulie și începutul lui August vă amintesc: năpul de miriște, mohorul, meiul și porumbul farag-ar (ciolamade).

Năpul de miriște este un nutreț foarte bun pentru vitele coraute și în special pentru vacile de lapte. Pe un jugăr se seamăna 1—2 kg. de sămânță. Se poate semăna prin împrăștiere, dar este cu mult mai bine în rânduri, la distanță de 30—40 cm. Cum ajunge la o înălțime de 10 cm. trebuie sărșit și rărit, lăsând între ei o distanță de 25—30 cm. De pe un jugăr se poate recolta 6—12.000 kg. de năp. Recoltarea și păstrarea se face ca a sfeclei de nutreț.

Mohorul se samăna prin împrăștiere. Pe un jugăr trebuie 30—40 l. de sămânță. Când începe a înspica, trebuie cosit și uscat ca fânul. De pe un jugăr se recoltează 1500—2000 kg. mohor uscat.

Meiul se seamăna și se recoltează ca și mohorul. Pe un jugăr trebuie 20—25 l. sămânță.

Porumbul furajer este un nutreț excelent, care poate fi întrebuințat verde, uscat sau murat. Se samăna 80—100 l. la jugăr. Când voim să obținem nutreț verde sau uscat, atunci se recoltează când începe a înspica, în caz că voim să-l punem la murat, atunci îl recoltăm când boabele de știuleți încep a se fetări. De pe un jugăr se recoltează 25—30.000 kg. nutreț verde sau 5000 kg. uscat.

Pentruca să putem obține recolte bune, trebuie ca imediat dupăce locul s'a svântat, să fie arat și grăpat și numai după aceea sămănat. Dupăce sămănăturile au răsărit, trebuie scos grăpate, pentruca să spațiem scoarța pământului.

Pentru sămânțele de plante de nutreț, adresați-vă Camerelor Agricole.

Victor Oros

Învățământ pentru copiii slabi la minte

Sunt copii, cari în dezvoltarea lor mintală au rămas înapoi, au rămas mărginiți, din cauza bolilor mai grele, prin cari au trecut în faza lor de dezvoltare din primii ani ai vieții lor. Acești copii, neavând posibilitatea de a corespunde cerințelor puse lor la școala primară, rămân fără învățământ, neînțelegând nimic din instrucția predată de dascălul lor, se plictisesc, încep a ocoli școala și prind obiceiuri rele. Părinții lor poartă grijă mare din cauza lor, gândul la copilul nefericit le amărăște viața.

Institutul Medico-Pedagogic din Ineu (jud. Arad), se ocupă anume cu instruirea și educația acestor copii. Aceasta instituțiune a statului primește copii slab capacitați (debili mintali), dela 7 până la 14 ani, și îi împărtășește de o instrucție și educație medico-pedagogică, ținându-se seama de viitorul ce-l va putea avea copilul. Pentru ajungerea scopului, de a-și câștiga pâinea singuri, institutul le oferă diferite ocazii pentru lucru de mână, ateliere pentru meserii, grădinaritul și agricultura etc.

În școala aceasta specială, numărul elevilor este redus la o clasă și învățământul este condus de specialiști, cari în programul lor tind ca pe elevi să-i educe potrivit capacităților individuale. E știut că copiii aceștia slabi dotați numai în institute medico-pedagogice pot să fie dezvoltați până la gradul, la care apoi singuri pot să înceapă o viață mai mult sau mai puțin independentă, spre ași putea câștiga o existență modestă, dar cinstită. Deci, avizăm prin aceasta pe părinții acestor copii ca, în interesul bine priceput al copiilor lor, precum și în interesul lor propriu, să se adreseze la direcțiunea acestui institut, unde se primesc elevi noi și acuma și care părinților, la dorința lor, le dă prospectele și îndrumările necesare.

Anul acesta s'a înființat și o secție specială pentru aceia, cari au nevoie de tratament special, unde copiii se primesc cu condițiuni de plată destul de avantajoasă.

DIRECȚIUNEA

Așezământului de debili-mintali din Ineu, jud. Arad

Pământul dintre pomi

Între pomi pământul e bine să fie lucrat, să aducă și acela folos. Nu se pot însă semăna printre pomi ori ce fel de plante. Astfel porumb, meiul sau lucernă nu e bine să se samene, deoarece iau prea multă hrană în paguba pomilor și afară de aceea înăbușă pomii tineri.

Printre pomi se pot cultiva plante cu portul mic cum sunt: căpsunile, câte un rând de coacăze ori agrise sau mai bună e fasolea ologă, castraveții, dovleci și pepenii. Aceștia umbresc pământul și împiedecă evaporarea apei.

Ce-i de făcut cu grăsimile cari rânchezesc?

Mai ales acum vara grăsimile, din cauza căldurilor, se strică, prind miros greoiu, cum se zice rânchezesc.

Dacă ni-s'a rânchezit untura, untul, le putem face din nou bune, fără miros, prin topire, căci prin topire rânchezala se duce, rămânând untura, untul tot așa de bune cași când erau proaspete.

Când se răcesc, să se lase să se răcească pe încetul, fără să le cufundăm în apă, deoarece astfel toată apa din ea se strânge la fund, căpătându-se astfel o grăsime frumoasă și fină.

Cărți nouă

IZVORUL VIETII, carte de rugăciuni. Editura Tipografiei Sf. Vasile, Mănăstirea Bixad, jud. Satu Mare. Cu aprobarea Escol. Sale Dr. Alexandru Rusu, Episcopul Maramureșului, Pașini 160. Prețul nu este arătat.

Este o cârtică de rugăciuni frumos legată, în table tari, și alcătuită cu pricepere. Cuprinde, la început, o limpede și foarte folositoare învățătură despre rugăciune, apoi: rugăciunile de toate zilele, urmarea sf. liturghii, cântări și rugăciuni pentru morți, antifoane și tropare la sărbători, învățături despre mărturisire și cuminecare, rugăciuni de seara, privescnele de peste săptămână. Cartea este menită mai ales pentru școlari de toate vârstele și pentru tineret. Tipar bun și ceteț. Se va cere dela Mănăstirea Bixad și dela librăriile creștinești.

Redactor: IULIU MAIOR.

Școala Normală gr.-cat. de învățători, Blaj

Nr. 580—1933.

AVIZ

pentru părinții cari doresc să-și înscrie băieții la școala normală

În anul școlar 1933/34 Școala Normală gr.-cat. de învățători din Blaj va funcționa cu clasele I, II, III, IV, V, VI și VII.

1. În clasa I se primesc absolvenți de patru clase primare, în vârstă de cel mult 13 ani, iar în clasa IV absolvenți a trei clase secundare, în vârstă de cel mult 17 ani. Cererile de primire se vor înainta Direcțiunii școlii, până în seara zilei de 8 Septembrie. La cererea legal timbrată, semnată de reprezentantul legal (părinte, tutor) al elevului, se vor anexa: 1. Extras de botez; 2. Extras de naștere; 3. Act de vaccina; 4. Certificat școlar; 5. Certificat comunal prin care să se arate numărul copiilor din familie, vârsta fiecăruia, precum și averea părinților.

2. Concurenții vor depune un examen de admitere în ziua de 9 Septembrie. Concurenții la clasa I vor fi examinați din L. română și Aritmetică; după programa clasa III. secundară. Concurenții vor fi examinați și din punct de vedere medical, precum și asupra auzului muzical. Nu vor fi admiși la concurs decât băieții deplin sănătoși și cu auz muzical.

3. Să mai primesc elevi noi și în celelalte clase (II, III, V, VI și VII), în limita locurilor vacante.

4. Taxa școlară pentru clasele I, II și III face 875 Lei, iar pentru clasele IV—VII Lei 1.175—, cari se vor plăti în două rate egale la înscriere și în prima zi după vacanța de Crăciun.

5. Taxa internatului va fi 7000 Lei cari se vor plăti în trei rate și anume: 3.000 Lei la înscriere, 2.000 Lei la 8 Ianuarie, iar 2.000 Lei la 1 Aprilie.

6. Înscrierile se fac în zilelele de 13 și 14 Septembrie. Cursurile încep la 15 Septembrie, ora 8 dimineața.

7. Examenle de corigență se vor face la 13 Septembrie și vor consta din o probă scrisă și una orală. Corigenții vor plăti o taxă de 100 Lei de fiecare materie.

Mulțonorații Domni preoți sunt rugați să atragă atențiunea celor interesați asupra acestui avis.

Blaj, 24 Iulie 1933.

Direcțiunea

Cețiți și răspândiți
UNIREA POPORULUI